

4. O spolnosti

1. Razmišljanje za kateheta:

Ustvarjeni smo za ljubezen.

Si se kdaj vprašal, zakaj se prizori spolnosti pojavljajo v skoraj vsaki televizijski oddaji, oglasu, pesmi in filmu? Poleg tega je spolnost, ki nam jo prikazujejo in o kateri se poje, večinoma čudovita – brez vsakršne bolečine in obžalovanja.

Zelo redko vidimo bolečino, ki izhaja na primer iz sebičnosti. Si se kdaj vprašal, kakšna bi bila družba brez sebičnosti v odnosih? Če bi vsak človek drugega ljubil tako, kot si želi biti ljubljen sam, bi dejansko živeli brez bolečine in brez težav v odnosih. Zamisli si, kako bi bilo, če se zakoni nikoli ne bi končali z ločitvijo. Pomisli, da bi bila s tem bolečina prihranjena tako staršem kot otrokom.

Našemu svetu vlada zmedenost, ki pogosto vodi k zlomljenim srcem. Zdi se, da so ljudje danes bolj zmedeni, imajo bolj nejasne predstave o pomenu ljubezni in smislu spolnosti, kot so jih imeli morda kdajkoli v zgodovini. Veliko jih išče smisel življenja in ljubezni, hkrati pa ne opazijo, da je odgovor naravnost pred njimi: ključ do spoznanja, da je ljubezen, ki jo vsi iščemo (tudi če se tega ne zavedamo), skrita v izvornem božjem načrtu za naša telesa in duše. Ja, prav si prebral. Ta katoliški učbenik trdi, da nam je Bog s tem, ko nas je ustvaril kot »moške« in »ženske«, dal ključ do skrivnosti ljubezni.

Naša spolnost je dar, s pomočjo katerega se lahko odločimo, ali bomo velikodušni ali sebični. Naša družba je idejo o »podarjanju samega sebe« obrnila na glavo. Pravzaprav lahko rečemo, da bi veliko »ljubezenskih zgodb«, ki jih prikazuje sodobna kultura, v resnici morali imenovati »zgodbe o poželenju«. Zakaj je to pomembno? Zato, ker »ljubezen« vsebuje velikodušnost (tako, kot je velikodušen Bog), medtem ko je »poželenje« spolna želja, ki je sebična in ločena od božje ljubezni. Ne smemo je zamenjati s spolno privlačnostjo (ki je dobra), medtem ko poželenje skoraj izključno išče le zadovoljitev samega sebe. Kot je jedrnat povedal slavni voditelj mladih John Crudele: »Ljubezen želi dajati, poželenje želi prejemati.«

Si tudi ti obseden?

Precej ljudi na svetu je prepričanih, da je katoliška Cerkev obsedena s spolnostjo, zato govorijo, da ima o njej cel kup »pravil«. V resnici je s spolnostjo obsedena naša kultura. Razmisli o tem. Naslednjič, ko boš v veleblagovnici, si oglej revije, ki so razstavljene pri blagajni. Na večini bodo prevladovali naslovi o spolnosti. Še boljši (oziroma še slabši) primer: pomisli na različne oddaje v najbolj gledanih televizijskih terminih: nabite so s seksualno vsebino, ki je lahko nazorna ali le nakazana. Takšen pogled na spolnost, ki ga ima večina sveta, je ljudi dejansko oropal njihovega **dostojanstva**. Resnični problem pa je, da tudi mi na spolnost pogosto gledamo enako kot svet, namesto da bi nanjo gledali tako, kot si je zamislil Bog.

Klic k ljubezni, s kakršno ljubi Bog

Ljudje smo poklicani k temu, da ljubimo drug drugega. Nismo poklicani k obvladovanju, zatiranju in izrabljanju drugih, ampak k temu, da jih spoštujemo kot osebe, ustvarjene po božji podobi. Ta klic k ljubezni je v resnici vgrajen v naše lastno telo. Telesna združitev moškega in ženske v spolnem odnosu (ki mu pravimo tudi »zakonsko dejanje«, ker naj bi izražalo zakonsko ljubezen) je pravzaprav namenjena temu, da je predokus združitve, ki jo bomo vsi izkusili v nebesih. Nebeška združitev seveda ni spolna, je pa resnična - bolj resnična od česarkoli, kar smo (ali bomo) izkusili na zemlji. Gre za popolno združitev Boga s človeštvom - za vso večnost.

To združitev nakazuje že poglavje o stvarjenju v Prvi Mojzesovi knjigi, s katerim se začne Sveto pismo. V njem beremo o izvirnem božjem načrtu za združitev med prvima človekoma, Adamom in Evo. A pri njima je zmagala zmedenost in prišlo je do preloma zaveze med Bogom in človekom. Zaradi tega preloma je v naša življenja vstopilo poželenje. V naših srcih je mesto zavzela »izkrivljenost«. Namesto da bi iskali, kar je dobro za druge, iščemo dobro sami zase - pogosto na račun dostojanstva drugih.

Toda Bog nas je ustvaril za združitev z njim. V srca nam je vsadil »odmev« ljubezni, ki nam jo je namenil. *Teologija telesa* papeža Janeza Pavla II. je poizkus prepoznati in najti ljubezen, ki nam jo je namenil Bog. Če iščete, boste našli. Treba je le malo prizadevanja, poleg čudovite božje milosti.

Povzeto po knjigi: Bulter B., Evert C., Evert J. (2012). Teologija telesa za mlade – Učbenik, Ljubljana: Založba Emanuel in Družina.

2. Kateheza (sledijo sestavni elementi same kateheze):

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati, kaj ljubezen v spolnosti je in kaj ljubezen v spolnosti ni.

doživljajski cilj: Začutiti, da je naša spolnost lepa samo, če je njen temelj resnična ljubezen.

dejavnostni cilj: Trudil se bom za pravo ljubezen.

b. Vstopno mesto: Česa si mladi v ljubezni želijo: Ljubezen JE, Ljubezen NI

c. Oznanilo: Jn 10,10; 15,10

č. Zgledi, film, knjiga:

d. Simbol: srce

e. Molitev: Molitev Sv. Frančiška Asiškega

f. Dejavnost: Trudil se bom za pravo ljubezen.

g. Interakcijska igra:

3. Metodologija (potek kateheze, pripomočki ...):

pripomočke, ki jih potrebujem:

papir in pisala,

Potek kateheze:

Srečanje začnemo s pesmijo in igrami za ogrevanje: Gordijski voz, Ščurke tepst, Bibiti, bibiti bob ...

predlogi pesmi:

- Mnogo poti - Glorija

Vstopno mesto:

Mladi naj povedo čim več definicij, **kaj ljubezen je** in **kaj ljubezen ni**

Ljubezen je: (v ljubezni si želimo)

- spoštovanje,
- darovanje,
- iskrenost,
- zaupanje,
- dostojanstvo,
- nežnost,
- bližina,
- čistost,
- prijateljstvo,
- pogovor,
- razumevanje,
- sprejetost,
- intimnost,
- potrpežljivost,
- dobrotljivost,

Ljubezen ni:

- bolečina,
- žalost,
- prevara,
- laž,
- izrabljanje,
- izkoriščanje,
- razvrednotenje,
- poželenje,
- grebatostrvo,
- tekmovalnost,
- razkazovanje,
- izsiljevanje,
- prevara,
- sebičnost,
- imetje,

Te definicije zapišemo na dva večja plakata. Nato pa pred mlade postavimo različne pojme, stavke. Skupaj jih razvrstimo. Spadajo pod LJUBEZEN ali pod RAZVREDNOTENJE (NI LJUBEZEN):

»Predala sem se mu, ker sem mislila, da me bo imel zato rajši.«

»Moji starši so se ločili, ko sem bil star štiri leta, zato nikoli nisem zares imel očeta.«

»Preveč sem popila in nato spala z nekim fantom.«

»Ko sem dal svoji puncu devišstvo, sem odkril, da me vara.«

Pornografija

Flirt

Prostitucija

Celibat

Poroka

Samozadovoljevanje

Kontracepcija

Svoje življenje vam dam ... nihče mi ga ne jemlje, ampak ga dajem sam od sebe. (Jn 10,18)

Nihče nima večje ljubezni, kakor je ta, da da življenje za svoje prijatelje (Jn 5,13).

Jaz sem prišel, da i imeli življenje in ga imeli v obilju (Jn 10,10).

Spogledovanje z drugimi.

Oznanilo:

Jn 10,10; 15,10

Jaz sem prišel, da bi imeli življenje in ga imeli v obilju. Če se boste držali mojih zapovedi, boste ostali v moji ljubezni, kakor sem se tudi jaz držal zapovedi svojega Očeta in ostajam v njegovi ljubezni.

1 Kor 13,4-8

Ljubezen je potrpežljiva, dobrotljiva je ljubezen, ni nevoščljiva, ljubezen se ne ponaša, se ne napihuje, ni brezobzirna, ne išče svojega, ne da se razdražiti, ne misli hudega. Ne veseli se krivice, veseli pa se resnice. Vse prenaša, vse veruje, vse upa, vse prestane. Ljubezen nikoli ne mine. Preroštva bodo prenehala, jeziki bodo umolknili, spoznanje bo prešlo.

1 Kor 13,4-8

Ljubezen je potrpežljiva, dobrotljiva je ljubezen, ni nevoščljiva, ljubezen se ne ponaša, se ne napihuje, ni brezobzirna, ne išče svojega, ne da se razdražiti, ne misli hudega. Ne veseli se krivice, veseli pa se resnice. Vse prenaša, vse veruje, vse upa, vse prestane. Ljubezen nikoli ne mine. Preroštva bodo prenehala, jeziki bodo umolknili, spoznanje bo prešlo,

Rim 13,8-10

Ne bodite nikomur dolžniki, razen če gre za medsebojno ljubezen; kdor namreč ljubi drugega, je izpolnil postavo. Kajti zapovedi Ne prešuštvuj! Ne ubijaj! Ne kradi! Ne poželi! pa tudi vse druge zapovedi so obsežene v besedi: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe. Ljubezen bližnjemu ne prizadeva hudega; ljubezen je torej izpolnitev postave.

Rim 12,9-10

Ljubezen naj bo brez hinavščine. Odklanjajte zlo, oklepajte pa se dobrega. Drug drugega ljubíte z bratovsko ljubeznijo. Tekmujte v medsebojnem spoštovanju.

1 Tes 5,14-15

Opominjamo pa vas, bratje: opozarjajte tiste, ki nočejo delati, tolažite malodušne, podpirajte slabotne, bodite potrpežljivi z vsemi. Glejte, da bi kdo ne vračal komu hudega s hudim, ampak si zmeraj prizadevajte za to, kar je dobro za vas in za vse.

Mt 7,12

Zlato pravilo

»Tako torej vse, kar hočete, da bi ljudje storili vam, tudi vi storite njim! To je namreč postava in preroki.«

Gal 5,13-15

Vi ste namreč poklicani k svobodi, bratje. Le da vam svoboda ne bo pretveza za meso, temveč služite drug drugemu po ljubezni. Saj je celotna postava izpolnjena v eni zapovedi, namreč: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe. Če pa se med seboj grizete in obžirate, glejte, da se med seboj ne pokončate.

Gal 5,16-17

Pravim torej: živite v Duhu in nikakor ne boste stregli poželenju mesa. Kajti meso si želi, kar je zoper Duha, Duh pa, kar je zoper meso. Ta dva si namreč nasprotujeta, da ne bi delali tega, kar hočete.

Sklep:

Pesem:

Povabil si me Gospod (Shalom)

Molitev:

Gospod, napravi iz mene orodje tvojega miru!

Naj sejem ljubezen tam, kjer vlada sovraštvo;

naj sejem odpuščanje tam, kjer je krivica;

naj sejem vero tam, kjer je dvom;

upanje tam, kjer je obup,-

luč tam, kjer vlada tema;

naj sejem radost tam, kjer je žalost.

O, božanski Učitelj, dopusti, da ne iščem tolažbe,

temveč da tolažim;

da ne iščem razumevanja,

temveč da razumem;
da ne iščem ljubezni, temveč da ljubim;
kajti z dajanjem dobimo, z oproščanjem nam je oproščeno
in s smrtjo se rodimo v večno življenje.

Amen.
